

Előfizetési árak:

Egész évre	8 korona
Fél évre	4 korona
Negyed évre	2 korona
Egy szám ára	20 fillér
Nyilttér sora	40 fillér

FELVIDÉKI HIRADÓ

Hirdetéseket felvesz lapunk kiadóhivatala és az Általános Tudósító Vidéki lapok központi hirdetői osztálya Budapest VII., Erzsébet-kört 41.

POLITIKAI HETILAP

Bűn és — jutalom.

A Rózsa Sándorok, Sobri Jóskák és a brigantik világában divott a bűnt jutalmazni. Ezek a szép társaságok tudvalevőleg nem voltak megelégedve a nekik egyénenként nem kedvező társadalmi renddel, alkottak más. Más, amelyben a fennálló erkölcsi világnézettel szemben ellentétes felfogáson építették fel világukat, fenekestől felforgatván a szótárt, melynek szavaival tettüket igazolni törekedtek. Így lett náluk a mi érenyeinkből bűn, amit üldöztek és a mi bűneinkből erény, amit jutalmaztak.

A modern világ erkölcsi felfogása megtszult fogalmaival nem tűri azt többé a közélet egyetlen ösvényét sem. A szűkebbkörű társulatok éppen úgy, mint a legszélesebb nyilvánosságú társadalmi alakulásuk csak úgy birnak létjogosultsággal, ha törekvéseiket ehhez mérik, ennek híján előbb-utóbb, de megdől minden.

Most azt hozzák hírül a napilapok, hogy hazánk kellő belsejében van mezőváros, ahol az emberek erről másként vélekednek. Antalfalván nemzetiségi izgatás volt. Vezette ezt a gyűlöletre keltő mozgalmat egy pap, akinek hivatása a szeretet hintegetése lett volna. És amikor fenekestől felfordult ott már minden, amikor hívei nem az isten ígését, hanem a nemzetiségi gyűlölet jelszavait akarták hallani csupán, akkor a felsőbb-ről a tévelygő papot. A bűnöst, ki saját vallása, hivatása ellenében híveiben a gyűlöletet tartotta csak ébren a fennálló társadalmi rend, az ország törvényei és a testvér magyar fajjal szemben, megbüntetni akarták vele. Csakhogy akkor előállott az a társulat, amely azonosította magát elejétől fogva a pap bűneivel, szembehelyezkedett az egyházi hatóság elmarasztaló ítéletével s az egész széles közvélemény erkölcsi felfogásának ellenében felfogta a bűnöst, pártjára kelt s megjutalmazta azzal, hogy egy 100000 korona alaptőkével megalko-

tott tót banknak igazgatójává tette meg.

A nemzetiségi izgatók bűneinek ilyen megjutalmazása nem elszigetelt jelenség. A mi tótjaink ezt a jelen esetben másodsor gyakorolják éppen ilyen egybevágó körülmények között egy pappal szemben, más foglalkozású egyénekre pedig ezrével találunk rá példát. Ha végigtekintünk a tót pénzügyek személyzetén, azoknak nagyobb feléről ki tudjuk mutatni, hogy a magyar állam ellen való izgatás bűne nyomja lelküket, ezek tehát bűneik révén jutottak jól jövedelmező állásaikba.

Amikor ezt a kérdést fölvetettük, nem azért tettük, mintha ennek a személyzetnek erkölcsi megbízhatóságát akarnók boncolgatni. Bár ez a szempont sem lehet legutolsó olyan dolgok elbírálásánál, ahol széles néprétegek keservesen keresett filléreinek kezeléséről van szó.

De nem. Egészen másért. Nézzük azonban előbb a bűn ilyen megjutalmazásának hatását ott, ahol az legközvetlenebbül érvényesül: a nép között.

Antalfalván a nép csak annyit tudott tót jellegéről, hogy azon a nyelven imádtá istenét. Magyar testvéreivel megfért, eltanulta nyelvüket, beszélt is szívesen, most úgy tapasztalta, hogy minden lépésénél szüksége van rá.

És akkor a tót nemzetiségi csoport kiszemelte tábórhelynek. Szállás-csinálóknak papot küldött. Papot, aki az isteni kegyelemeszközök nagy hatalmával nehezedett a nép lelkére, amíg az végre engedett. Engedett nem a saját meggyőződésének, hanem annak a presszionak, amit az istentől való függése, félelme, rettegése a papja által föltálat formában határozott meg.

Egyesulya megbillent és ment, amerre papja vitte. Ment a gyűlölködés bűnös útján addig, amíg az igazságszolgáltatás határt nem szabott. Most a nép megbüntette látta vezérét, még pedig azok által, akik, mint papjuk, talárt viselnek, akik szintén

isten szolgálatában működtek akkor is, amikor ítéletüket meghozták.

Eltévelyedésük egész nagyságában szemük előtt áll és magukba szállanak, talán minden különösebb kioktatás nélkül is, ha a bűnt pártoló maffia közbe nem lép a tizenkettedik órában és a pap javára nem billenti a mérleget azáltal, hogy őt jóval jobb módba helyezte. Vezértük a kilátásba helyeztem bukás helyett hirtelen nagyra nőni látván, a bűn megszűnt azzá lenni szemükben, sőt kicsinyes világnézletükben még mint foglalkozás is tetszetőssé vált az izgatás, mert hiszen jól jövedelmez.

A nép erkölcsi felfogásában ez vajjon milyen nyomot hagyott? Az elmarasztaló ítélet elvesztette erejét, illuzóriussá vált nemcsak, de megingott bizalma saját vallása felettes hatóságaival szemben, sőt hite saját vallásával szemben is.

Minden büntetés célját csak akkor közelíti meg, ha az nemcsak a bűnöst teszi ártalmatlanná, de ha a társadalmat is megmenteni törekszik a hasonló bűn ismételt felülkerekedésétől.

Itt sem az egyik, sem a másik nem történt meg. Ellenkezőleg. A bűnös eddigi szereplésén nagyra növe, szélesebb működési térhez jutott, a társadalom meg egy megerősödött ellenségével áll most szemben.

A büntetésnek ez a módja tehát merőben elhibázott és az volt a multban is mindig, valahányszor alkalom és mód engedtetett tovább is a bűn tetézésére és valahányszor nem történt gondoskodás arról, hogy a társadalom a bűnös megbüntetésével maga is érezze a megtorlást,

Nem szabad tehát megengedni, hogy az elítélt, elcsapott egyén akárhol is állást foglalhasson olyan helyen, mely konkolyhintési munkájának kedvez s még kevésbé a pénzügyek-tekben, ahol olyan fegyverek birtokába jut, melyekkel győzni a mai anyagi világban nem nehéz többé.

Alkottassék törvény, amely a nemzetiségi izgatásért elítéltet egy szerszám a nyilvános szerepléstől is leszorítsa.

A tót nemzetiségi sajtó véleménye a „Slovenský Tyždenník“ hangjáról. A „Nár. Nov.“ 129. számában hosszabb cikk keretében ezeket mondja: „Olvasókatok a világ bármely komoly és művelt lapját. Egyben sem találtok ilyen utcai vonásokat. És olvasatok akárminlyen áldomokratisks lapot. Nincs ugyan komolyság benne, de annál inkább ordít a papok ellen. Ezt sajátította el a Slov. Tyžd. is. Szomorú, hogy ilyen újságírára adta magát. A reklám legnagyobb dobójával rágalmaz, tipor, félrevezet, igér, fenyeget: mi így, meg úgy megfojítjuk, elseperjük, kivívjuk... stb... A Slovenský Tyždenník úgy ugrál, úgy berzenkedik, olyan sokat iger, úgy ordít és úgy szaval, mintha minden ezen a világon tőle függne. No, vitézek, akik annyira fenyegetőtűk a reverendák és lutherkabátok ellen, előbb szellőztessék ki saját kabátjaikat és frakkjaikat. Mutassátok ki, mennyivel nyihitették a beestletes halinak életét? Mutassátok föl munkát, eredményt! Mert különben mi papok kezdjük el a ti frakkjaitokat porolni. A viszonyok az egész vonalon megromlottak egy a gazdasági, mint a politikai téren. És a Slovenský Tyždenník ündésérete mellett sem volt képes korlátot emelni semminek, nem volt képes segíteni sehol. Az ő munkássága és befolyása sem látszik sehol. A Slovenský Tyždenník, ha akarja, hogy komoly lapnak nézzük, vegyen előbb egy logikai iskolai kézikönyvet, amelyből megtanulja a fogalmakat meghatározni, disztingválni és mondatokat szerkeszteni. De addig stíluszagorlatavai' nem zavarta a világot. A Sovonský Tyždenník vacillál és fenyegetőzik egyszerre a szocializmus, demokratizmus, a haladás, a nemzetieskedés mezején; kapkod majd a „Népszava“, majd az „A Nap“ után, keres bennük és ollóz. Maga sem tudja, hogy kié.“

A bennünket érdeklő rész ez. Vannak közbe nemzetiségi vonatkozású bombasztok

is, miket a Nár. Nov. írója szemrehányásokon hoz föl a lap ellen és vádként eddigi mulasztásaival szemben, ezeket azonban kihagytuk azért, mert azt a látszatot viselik magukon, mintha egymás népszerűségére lennének féltékenyek. Érdekes egyébként, hogy a meglekésztetésre az impulzust még sem a Slov. Tyžd. durva hangja, mint inkább az adta meg, hogy az egy cikkében annak a nézőletnek adott kifejezést, miszerint Andrassy pártjával szemben a Kossuth-pártot támogatni késznek nyilatkozott. Ezt most fegyverként a Nár. Nov. forgatja, mondván, hogy a Slovenský Tyždenník a nemzetiségi ügy elárulásával Kossuthnak kínálkodik föl.

A testvérharonak ez a legelső jelensége, mely a nyilvánosság előtt lojtszódiók, annyira előre állítottak, valószínű folyói fog tovább, fel-felderítván majd olyan dolgokat, amikről eddig tudomást nem szerezhettünk. Eddig a Nár. Nov.-nak van igazsága abban, hogy a Slov. Tyžd. hangja minősíthetetlenül durva, kíváncsiak vagyunk a Slov. Tyžd. igazságaira is.

Kivándorlás körmenetek alakjában.

Sárosból kapjuk a hírt, hogy ott egy csapat férfi, asszony és gyerek templomi zászlók alatt, zsolozsmákat énekelve vonult át a határon és többé nem tértek vissza. Amint a nyomozás kiderítette, a határon túl vonatra szálltak a német tengeri kikötők felé, tehát Amerikába vándoroltak.

Ez az esemény foglalkoztatja most a sárosmegyei politikai hatóságokat, kideríteni igyekezvén az esemény értelmi szerzőjét.

Tény ugyan, hogy Sáros megye volt mindig az, amely a kivándorlási statisztikában vezető, annak népe járta eddig is azt az utat, amely a munkást, a legszebben ka-

matózo nemzetit öröt elvezette fölnk s így ez az eset nagyabál a nép hajlandóságában jó talajra talált. Meg... tekintve, hogy itt furfangosan kieszelt, sok körültekintést és ravaszsgát igénylő esetről van szó, föl nem tehető, hogy az értelmi szerzőség is a nép között föltalálható lenne. Bizonyosnak látszik, hogy itt ismét az a széles alapon szervezett kivándorlási ügynökség működött megint, amely a multban is többször foglalkoztatta már ott az illetékes köröket. A most kipatant osemény lefolyása, széles arányai nagy befolyást és nem kevesebb hatalmat tételeznek föl azok részére, kik azt előkészítették. Hiszen még az egyház legbensőbb és legfőtetőbb kegyelemeszközzeit is igénybe tudták venni!

Nem lehet ez elszigetelt jelenség ott, a hol a kivándorlás szabadságával való visszaélés különféle alakjai szinte napirenden vannak. Ismételjük, nagyarányu, széles alapon szervezett bandának kell ott lennie, amely akár megfélemltet, akár más módon leköltött egyéneivel az egész vidéket behálózta már.

Ha figyelemmel kísérjük a nemzetiségi lapok magatartását a kivándorlás kérdésében, észrevesztjük, hogy e téren a legszelebb szabadságot követelik valamennyien.

Föl kell tételeznünk tehát, hogy a kivándorlás az ő törekvésüknek kedvez. Az amerikai tót szövetségek működése s a körükbe került tót munkásra gyakorolt hatás ezt a főtévesztést eléggé igazolja. Az onnan visszakertült elemek azok, amelyekre az agitáció itt biztosan építeni szokott. Amerika az igaztók iskolája. Aki egyszer megjárta már, itt maga keresi a nemzetiségiékekkel való összeköttetést. Ha tekintetbe vesszük még, hogy a mi tót bankjaink szokták finanszírozni a kivándorlókat s hogy ezek a tót pénzintézetek szoros összeköttetésben vannak az amerikai szláv bankokkal, szinte bizonyossá válik, hogy a tót nép kivándorlásának elő-

T Á R C A.

A mult.*

Írta: Pogány Béla.

A sötét feyvesy mügött eltűnt az utolsó napugsz s az égen csak egy piros folt jelezte a nap lenyugtát. A folt is lassan halványabb lett, míg végre beleolvadt a sötétülő égbé. Unalmas szürkéség borult a tájra. Hűdög, lehetőszerű szellő osont végig a völgy fölött. Mintha az álomra készült anyaföld utolsó sóhaja lett volna, amely gyöngyöden esőkolta az elhervadt virágokat és szelíden simogatta az elsárgult lombokat. Misztikus sutfogás hallatszott a fák között. A szellő inceselkedve játszott a levelekkel, amelyek nesztelentül, keringve hullottak a földre.

A kertre nyíló ablakot egy szőke asszony nyitotta ki, hogy friss levegőt bocsásson a szobába. Néhány percig modulátlanul állt az ablakban. Kéble erősen hullámzott. Mohón szívta magába a hűvös őszi est tiszta levegűjét. Azután leült egy székre és aranyfűrtű fejét kezére támasztva, gondolat nélkül nézett a leszálló alkonyba.

A szobába alig észrevehetően, mint valami ügyes tolvaj, belopódzott a sötétség. A buto-

* Mutatvány szerzőnek most megjelent „Rögös utak“ című novellakötetéből. — Megrendelendő Beszercebédőn a szerzőnél. A kötet ára 3 korona.

rok lassan homályba borultak. Az asztal, a székek és a pamlag körvonalai összeolvadtak a szürke homállal.

Egyszerre zenehangok zavarták meg a csendes, szomorú estét. A szomszédban valaki Chopin dalokat játszott. Lágyan, mint a szellő sutfogása, hullámzottak a csendes akkordok s hosszán, édesen rezegtek végig a völgy fölött. Mintha valaki a haldokló természetet siratta volna és új életet akart volna ütni a hervadó, pusztuló fálevekbe, a lekonyuló, szinehagyott fűszálakba és mindenbe, amiből távozni készült az élet. Mintha ezzel a bus zenével valaki még egyszer föl akarta volna rázni aléltásgából a teremtés nagy munkájában kifáradt természetet, amelyen ott látszott a halál hideg, dermesztő esőjének nyoma.

A szőke asszony közömbösen hallgatta a zenét. Merőv tekintettel, kissé sötéten nézett a távolba. Sápadt arcán valami bus vonás látszott, aminőt csak a folytonos lelki szorvedés, az örökösön vérző szív képes egy arca rögzíteni. Szemében valami különös tűz lobogott. Örökös, lelket ölé, édes vagy valami elérhetetlen vagy elvesztett boldogság után sugárzott nagy szőke szeméből. Egy mélyen szenvedő mártír benyomását tette a szép szőke asszony, aki arra volt kárhoztatva, hogy örökké szenvedjon.

A zene megszűnt, de csak néhány pilla-

natra. Az ismeretlen abahagyta a Chopin dalokat s a következő percben egy keringőt kezdett játszani. A hangok szilajabban, vigabban szálltak tova a néma völgy fölött.

Az asszony megrezsent. A keringő ismerős áriája mint egy varázstűtre szeme elé tárta a multat; a napugszaras, derlis multat, amikor még ő is boldog volt. Az édes emlékek ujja ébredtek lelkeiben 's ragyogó, aranyos felhőbe burkolva eléje tárlt az elmúlt élet, amelyben csak öröm és boldogság jutott neki osztályrésztül. A keringő ütömos hangjai kiragadták lelkét a jelen egyhangu, unalmas szürkéségből s magukkal ragadták az elmúlt időbe, amikor az életet még rózsásnak, oly nagyon, de nagyon szépnek találta. Lelke a képzelet csillogó küdébe burkolva, a visszemlékezés arany szárnyain visszazállt egy ismert, de félig már elfeledett világba, ahol örök boldogság és soha el nem muló édes megnyugvás tanyáz. Szállt, szállt a szőke asszony lelke vissza a boldogság homába, ahol szeretőni tanult és azután nagyon, de nagyon tudott szeretni.

Maga előtt látta a vakítóan kivilágított báltermet. Amikor belépett, a cigány éppen ezt a keringőt játszotta. Az andalító, vért bizsergető zene mellett, a selyem ruhák titokzatos suhogása s a piciny cipőknek a tukórsima parketon való csuszása mellett, a boldogságtól kipirult arccal, ragyogó szemül

mozdításában a nemzetiségi pártnak nagy része van.

Sárosban, amennyire visszaemlékezünk, a kivándorlás szabadságával való visszaélés ilyen kirívó és vakmerő formái ott kezdődnek szintén, ahol a nemzetiségi párt először feltűrtte a fejét. Az előbb elmondottak és az időnek az a találkozása azt a kérdést támasztja föl, hogy ebben a kirívó esetben is nem-e a tót agitáció működtött közre?

A kivándorlás korlátozása a különben is kifelé vágyakozó sárosi nép szemében hatóságilag nyomásnak tűnhetett föl könnyen, csak természetes, hogy a nemzetiségi párt volt az, mely segédkezeit kívánt nyújtani itt is, hogy népszerűséget szerezhesen.

Ott kell tehát keresni a bűnöst.

Az otthon.

Még száradnak a falak. Még rakogtatják, vakolgatják itt-ott. De bizonyos, hogy nem sokára számításunk szerint 25 ezer lélek, több ezer család a maga kis házaeszkájába vonul, olyan mezőgazdasági munkásokkal, akinek egyenként aligha volt háztelére 50—60 koronájánál több, soknak annyi se. Hogyan tudtak ezek házat venni? Megmondjuk.

A gazdasági munkásokról való országos törvény szerint munkásoknak azokon a helyeken kellétek, ahol legalább 10 munkás-család jelentkezik avégből, hogy szerente saját otthonába juttani. De még ez az első lépés. Mert a jelentkező munkásoknak ezt az ügyét a képviselőtestületnek magáévá kell tenni. Következik tehát az, hogy azokon a helyeken, hol munkásoknak épülnek, ott a munkásság s birtokosoztály között egyetértés és kölcsönös méltányosság van. Mert a dolog úgy áll, hogy munkásoknak kölcsönből építik és a munkás, akinek nincs hitele, hogyan kap kölcsönt? Csak úgy kap kölcsönt,

hogy a községi képviselőtestület, avagy a vármegyeyörtsük kezességét vállalja!

Ezért mondtuk mi azt az előbb, hogy ahol gazdasági munkások épül, ottan a béke, szeretet, egyetértés és méltányosság lakozik. Mert nem lehet fűteni, hogy azok, akik a munkásokért kezességet vállalnak, erre hajlandósággal lennének, ha a munkásokoztály velük szemben szintén nem lenne méltányos és egyetértő. Csak olyan helyen épülhet munkások, ahol kölcsönökért jóállanak a képviselőtestület tagjai. Viszont ezeknek a hajlandóságát csupán az biztosítja, ha a munkás nem keres érdekellentétet a birtokos osztályal szemben. Amint hogy ilyen érdekellentét nincs is, mert a gazda és munkás nagyon is egymásra vannak utalva. A gazda munkás nélkül, a munkás gazda nélkül, akinek kenyereket keresi, el nem lehet. Ha a gazdának jó termése van, akkor a munkás részkerelete is elhagy irányul. Ha rendesen, zavartalanul megy a gazdaságban a dolog, ezt nem csak a gazda fordítja hasznára, hanem a munkás is. El lehet mondani, hogy sehol egyetértőbb, békeesebb, méltányosabb eljárásra nincs szükség, mint a mezőgazdálkodás során, ahol gazda és munkás egymást megértésre, kölcsönös méltányosságára állandóan szükség van. De az egymást megértésnek meg is van a haszna, a munkásra nézve is. Csak a munkásokról szóló mostani hírtünk vegyük figyelembe.

Ha semmi másból, már ezért is bizonyos dolog, hogy a munkásokoztálynak igenis szüksége van azoknak jóindulatára, akik saját otthon megszerzésében őket gyámolítani hivatottak. Nem lehet el sem képzelni, hogy ahol a munkásokoztály valami lázongó, önmagával meghasonlott, kesért lelkű ember után indul és a társadalmi meghasonlásnak annyira kellemetlen magját elhinti, hogy ott, mikor a munkásokoztálynak annyi égető ügyéről, saját otthona megszerzéséről legyen szó,

valami nagy szeretettel karolnak föl azt és rájuk követek dobokat kenyérel hajtának vissza. Az emberi természet nem ilyen nyúltsból van. Jó bánás, békeesség, szeretet hasonló virtusokat fakaszt. Békéltetés, méltánosság gyűlölség pedig elhidegíti a sziveket. Azért legyen bár akármilyen foglalkozási sorban, becsuljuk meg egymást, legyünk egymás iránt méltányosak és igazságosak.

Békesség és szeretet vitték elő az emberi séget, meg a tiszta munkának megbecsülését. Mikor Magyarországon nem is egy ezredé alatt annyira meg anyai ember a maga túlyhelyénél melegsik; igazság szerint senki el nem mondhatja, hogy a munkásokoztály sorával nem törődnek. Apójuk tovább az egyetértés szellemét, hazánkra új virágzás, mindannyiunkra pedig a boldogság derűs napjai következnek.

HIREK.

Egy vármegyey iparvállalt csődbejutása.

A felsőmagyarországi közlajfjnomító részvénytársaság, melyet helyes érzékkel és nagy körültekintéssel Graber Miksa és Piacég alapított 1899. évben s mely később Perl Henrik tulajdonába ment át s végül 1905. évben részvénytársasággá alakult, egy kisebb hitelező kérelmére mult hó 30-án megtartott törvényes közlajfjnyalásból kifolyólag csődbe került.

Végtelen sajnálattal regisztráljuk a nevezett iparvállaltat válságát, mely körülbelül 80 munkásaladnak adott kenyere, annál is inkább, mert e vállalatnak éppen egy magyar konkurrens cég, tisztán kenyéririgységből adta meg azt a lökést, mely a csőd előkergette.

A turócszentmártoni közlajfjnomító 1906.

leányok lejtettek végig a ternen, gyöngöden érintve kezikkkel táncosok vállát. Ez volt az első halja. Szeme káprázott az erős fénytől s a partum bódító illata kissé elkábította. Egyszerre három rendező sietett elébe. Elragadták, mint a mit sem sejtő ártatlan fiatal galambot, amely a napfény után vágyakozva, kirepült fészékéből s nem sietti, hogy a magasban elesseztül vérese kering, mely csakhamar lecsap. Azután elmerült a kacagó, zajongó világba, amely elfeledve a multat s nem törődve a jövővel, csupán a jelennek élt, amelynek oly sok gyönyörködöttét mozzanata van. Azután, talán ő maga sem tudja hogyan, egy szép szökefűtől fiú oldalán talála magát. Sohasem látta s mégis úgy érezte, mintha már nagyon régóta ismert volna. Mindig egyült táncoltak s a fiu eközben folyton csak beszélt. Édes szavakat sugtozott a fülébe és ő beleszédült a boldogságba. Érezte, mint remeg a fiu karja, amikor táncoközben bátorlatlanul, gyöngöden érintette derékát. Még most is hallja a reszkető szavakat, amint a fiu a szenvedélytől kipirult arccal a fülébe sugtozott: „Szeretem, nagyon szeretem!...” S e szavakban egyesült az ő világa, az ő határatlan boldogsága. Amint végig lejtettek a ternen, lehunyta szemét. A keringő lágy dallamát és a fiu édes szavait hallotta csupán. „Nagyon”, csak ezt sugta vissza: „Nagyon, kimondhatatlanul szeretem”, hallatszott újra

fűlében. Azt hitte, hogy álom az egész, de midőn újra kinyitotta szemét és meggyőződött a valóságáról, végtelen boldogság, eddig ismeretlen édes érzés árasztotta el lelkét. Arca kigyult, kobló lázasan hullámozott a hosszú táncolt és szíve hevesen dobogott a féktelen örömtől. Együtt, csupán egymásnak élve, töltötték el az éjszakát...

Hajnalodott. A cigány lotetto hegödült. A souper-csardásban elláradt párok lassan kivonultak a teremből. Ők is mentek. Az érkezőkben utoljára ült össze poharát három öreg ur. A fiu mosolygós és kicsinylően nézett végig a három öregben. Előkereste a leány köpenyét és fölségítette... Lassan haladtak egymás mellett a márványlépcsőn. A fiu még mondani akart valamit, de már nem lehetett, mert közvetlen utánuk ment a mama. Amikor kiléptek a kapun, hideg, metsző szél csapta meg arcát. A levegőben apró hópelylehek kergetőztek. Egyideig pajkosan kavarogtak a magasban, azután lassan hullottak alá, felhő, szűzi lepellel borítva be az utcákat és a háztetőket.

A leány összébbr húzta köpenyét és megállt a zárt kocsis előtt. Mialatt a szöke fiu ajtót nyitott, azalatt az ő tekintete a kocsis után nem messze álló férfúra esett. Tekintetük találkozott... Tagjai reszkettek, maga sem tudta mitől, a hidegtől-e, vagy pedig a barna ember ellenállhatatlan tekintetétől. Hamar a

kocsiba ugrott és szorosan a mamához simul, mintha félt volna valamitől... Haza értek. A fiu a kapuhoz kísérté. Elbucsztak. Erősen szorították meg egymás kezét, meg egyszer belenéztek egymás szemébe.

— A viszontlátásra! — halatszott a fiu ajkáról és elváltak.

A házmaster becsapta a kaput. Lassan, fáradtan haladtak fölébe a lépcsőn. És ő úgy érezte, hogy azzal a szöke fiuval az ő boldogsága is kint maradt a hideg utcán. A szívében azonban ott égett az igaz, az üzenetlen, a nagy szerelem othathatlan tüze; a szorolom virágának édes és mégis gyötrő boldogsága.

Azután sokáig nem látta, de mindig azzal vigasztalta magát, hogy előjön. És a szöke fiu eljött, de már későn. O maga sem tudta, hogyan történt, de akkor már annak a barna férfinak volt a menyasszonya, akitől azon a boldog reggelen annyira megijedt. És ez volt a szöke fiuval a második és utolsó találkozás, amelyet soha, de soha sem tudott föledni. Az elsőbáléjszaka és ennek a találkozásnak emléke volt az ő élete, az ő legszebb álma s ez után jött a megsemmisülés, a szürke, a komor vilóra ébredés.

Az ismeretlen abba hagyta a játékot. A keringő utolsó akkordjait lassan elenyészték az ősi este sötétjében és nyugalmas, szinte halotti csend borult a tájra. A hold kidugta

éven közel egy millió korona erejéig eszközölt beruházásokat s így tüzemét is lényegesen megnagyobította annyiban, hogy már nem kizárólag a nyersolaj finomításával, hanem a nyersolajból nyert melléktermékek gyártásával is foglalkozott s első minőségű cikkei nemcsak a belföldön, hanem a külföldön is keresettek valának.

Az 1907—1908. évi pénzváltás, továbbá a kölajkárrel megszünto már erősen érintette a gyár hitelét. De a gyár vezetősége ennek dacára is mindent elkövetett, hogy az tüzemet akadálytalanul fenntartsa. Ugy tudjuk, hogy az összes hitelezők a legnagyobb előzékenységgel viselkedtek a részvénytársasággal szemben s a gyár tüzeme emó váltásos helyzet mellett is teljesen biztosítottak is látszott, amikor a szolnai kölajfinomító alig 12 ezer koronás követelése miatt esősbe kényszerítette.

Azonban nem adjuk föl a reményt, hogy a vállalat ügyei mihamarabb rendező jönek s egyes kérdések lebonyolítása után újra tüzembe lesz helyezhető.

A beszercebányai kir. törvényszék *Bárczy* Emil dr. beszercebányai ügyvédet rendelte ki tömeggondnokul, aki a mult hétfőn már meg is kezdte mtködését. A törvényszék ezen intézkedése miatt meggyeszte nagy a felháborodás, mert nagy igazgatatlanságnak tartják, hogy a törvényszék minden nagyobb esődöt a megye területén letelepedett ügyvédnek mellőzésével beszercebányai ügyvédnek oszt ki. És ez a felháborodás jogos. Mit szólna a beszercebányai ügyvédi kar ahhoz, ha a törvényszék egy otáni zsiros esődöz innét rendelne ki tömeggondnokot?

Nekünk a tömeggondnok ur személyo ellen nincs kifogásunk, sőt a esődbe jutott gyárral szemben tanusított előzékenysége miatt őszintén tiszteljük, de a törvényszék hallatlan viselkedése miatt keletkezett felháborodásban osztozunk azok nézetével, kik

sápadt arcát, Acélos sugarait halványan szőrtasát a völgy fölött és kedvotlonul, hidogen nézett le a nagy pusztaságra, a halkló, az élet utolsó perceit élő földre. Egy sugár bötévedt a szőke asszony szőbjába. Utközben azonban megakadt az márványfehér arcon. Fényében könny csillant meg, aminet nesztelenül hullott az ablak párkányára.

Valaki lassan kinyitotta az ajtót, Aranyfűrtű kisfiu lépett a szőbába és csendesen az asszony felé ment. Egyik kezesekjével a szemét dörzsölte, a másikat odatapasztotta az asszony kezére.

— Klári elvette a lovatam. Azt mondja, hogy már nem szabad játszanom, mert már aludni kell; pedig én nem vagyok álmos — szőlt síró hangon.

Az asszony megrezglett. Az álom eltűnt és élötte állt a rideg, szomorú jelen. Letörülte könnyeit, lassan lehajolt és mosolyogva esőkolta a síró kisfiut, az ő egyetlen örömét és boldogságát, aki annyira hasonlított a boldond szőke fuhoz. Fölvetve, térdére tette és újra esőkolta hátatáran szenvedélyol. Lesőkolta könnyeit és mosolyt varázsolott ajkára. És a kisfiu körülfonta kezesekjével az anyja nyakát s azután sokáig ütöket így egymást átölve a hold hideg sugaraitól titokzatosan megvilágított szőbában.

az ilyen eljárást nem tartják sem helyesnek, sem méltónak, sem megengedhetőnek, mert lerontja azt a tiszteletet, melyet általában a pártatlan magyar bíróság fogalmához kötünk.

Helyközi távbeszélőhálózatunk, értesüléseink szerint, csak a folyó hó 20-ika táján lesz bekövesolva az interurbán hálózatba. Az építéssel jelenleg Körnözőbánya táján vannak, ahonnan csak a jelzett időre érnek városunkba.

Utóállítás. A tréncsini hadkiegészítő parancsnokság sorozóbizottsága a folyó hó 5-én tartotta meg a szokásos pőtorozásokat.

Reformátusok ünnepe. Kálvin János, a nagy reformátor születésének negyészáz éves évfordulója alkalmával *Sedőy* László nyitrai kálvinista lelkes a vármegye nagytermében a folyó hó 30-án délelőtti isteni tiszteletet tartott. Alkalmi beszédében a reformátor érdemét méltatta szép beszédben.

Szabados színtársulata a mult hó végén távozott Késmárkról, hol egy-két előadást leszámítva, igen sikerült színielővadjal volt. Jelenleg Eperjesen mtködik, ahonnan december hó elején Lőcsére s onnét januárban Iglóra megy, hol két hónapot fog tölteni.

Uj gyógyszerész. A stubnyafüldői gyógyszerészár régen vajudó ügye is végleg befejezést nyert. Ugyanis a m. kir. bellügyminister folyó év október hó 14-én 111987. sz. alatt kelt rendeletével a kérdésos gyógyszerészár *Detrich* Endre budapesti gyógyszerésznek adományszta.

Ivánka Milán a fogházban. Közudomásu dolog, hogy a pozsonyi esküdtőbíróság *Jovánka* Milán volt országyűllési képviselőt a magyarság elleni igaztásért egy évi fogházra és ezer korona pénzbírságra ítélte el. Ivánka, mint bennünket értesítenek, a folyó hó 1-én kezdte meg büntetését a váci fogházban.

Segédjegyzőválasztás. A felsőstubnyai körjegyzőségnél rendszeresített segédjegyzői állásra *Brüll* Béla okleveles jegyző választotta meg. A választás *Zoróközey* Tivadar főszolgabíró vezetése mellett a folyó hó 4-én tartatott meg.

Bucsuóz. Meleg istenhozzadót mondunk mindazoknak a kedves barátainknak és jó ismerősöinknek, kiktől — sajnálatunkra — személyesen el nem bucsuzhattunk. A *Hudák* család.

A kőstányi tűzről a mult számunkban közreadott tudósításunk, amint azt az eddigi vizsgálat kiderítette, tévedésen alapul. A tűz ugyanis nem a Jeszenszky Ferenc gazdasági udvarában és az ő családjeinek gondatlansága folytán, hanem a szomszédos Holes-féle udvarban támadt, még pedig gyújtogatás következtében. A tettes után nyomoznak. — Ebből az alkalomból rámutatunk a mi városi tűzoltóságunk itt kifejtett tevékenységére. Hát kő egyszerűsen nem jelentek ott meg. Nem jelentek ott meg, dacára annak, hogy a távolság alig haladja meg valamivel a 4 kilométert és dacára annak, hogy már az első tűz alkalmával mutatott közönbűséget a nyilvánosság elég élesen bírálta el máris. Ezek az urak, amint látszik, szeretik az uniformist, néha-néha el is lépegetnek a város utcáin, hogy kabátjaikat kiszellőztessék, de kényelemszeretettükkel nem tudják összeegyeztetni a hosszabb sétákat s még kevésbé azt, hogy a tűz által veszelőyözött vagyon- és életbiztonság érdekében egy-

kis távolsággal tegyenek valamit. Ha azt a kérdést vetné föl valaki, vajjon tudatában vannak-e kötelességeiknek, ugyan mit felelőnének rá?

Vizbe esett gyermek. A helybeli cellulosegyár hivatalosolójának fia, *Czajchan* Béla, több bajtásával játszadozott a csatorna felétt vezet hidon. Egyszer azután köveket kezdett belehajálni a vízbe s nagyokat nevettek azon, amint a kövek nagyokat esobbanya, a vízbe lemerültek. A kis Béla szintén részt kért a mulatságból s amint egy követ dobott a vízbe, oly lendületbe jött, hogy a kövel együtt maga is a mély vízbe esett. A gyermekek közt erre nagy riadalom keletkezett, s ijedezve kiabáltak segítség után. Egy asztalos legény, látva a nagy veszedelmet, rögtön a faldokló gyermek után ugrott s víz alá merülő gyermeket szerencsésen kimentette veszedelmes helyzetéből. A bátor életmentőt a gyári munkások meleg órációban részesítették.

Buszosás. A ruttkai vasúti tisztika *Perényi* Román távozó kassa-oderbergi vasúti felügyelő, főszertári főnök tiszteletére bucsulakomát rendezett a folyó hó 4-én. A vacsorán résztvettek Perényi összes jóbarátai s igen számos és szívelyes felkűszöntőkben bucsuztak el a központba áthelyezett felügyelőtől.

Itt a tél. A folyó hó 4-én virradóra egyszerű téliesre fordult az idő. Hideg, erős északi szél mollett fent a hegyeken havazott s mikor az idő egy pillanatra kiderült, körsőkűrl fehéreltek a frissen esett hótól a havasok ormai.

Tűz volt a folyó 1-én Raksán. Eddig ismeretlen okból kigyuladt egy takarmányfal teli estr s alig negyedóra alatt porrá égett. Szerencse volt, hogy a estr elkűllünítve állott, különben a közseget alig lehetett volna megmenteni a fenyegető tűzveszedelemtől.

Uj nemzetiségi bank. A nemzetiségi urak nem pihennek soha egy pillanatra sem. Bank után bankot alapítanak már a legkisebb falucskákban is. Legújabbban „Gazdasági Bank Részvénytársaság” cég alatt Brézón alapították egy ily nemzetiségi bankocska 50.000 korona alaptőkével.

Minden anyja érdeklődik a „Scott-féle Emulsió” iránt, mely lapunk hasábjain most sokszor ajánltatik. Ez egy híres csukamájolaj készítmény, melyet gyermekek előszeretettel vesznek be és mely nekik minden esetben, melyben eddig közönséges csukamájolajokat használtak, gyors és biztos segélyt nyújt. Kapható minden gyógyszerárban.

Bankot az izgatónak. Az antalfalvi luteránus lelkeszt felebbvalól elmozdították állásból, mert a magyarság ellen folytatott izgatási beigazolást nyertek. A lelkesz ur hívei azonban nem estek kétségbe. A felvidéki szokásoknak megfelelőol azonnal bankot alapítottak s az elcsapott lelkeszt, *Caplovics* urat beölteltették izgatónak. Hát ilyenformán nem is utolsó dolog izgatónak lenni.

Kiss szorenoséje nagy! Közudomásu, hogy a m. kir. osztályserjósétek tervezete a legkedvezőbb nyeresi esélyeket nyújtja. Nagy nyeresemények mellett számos kisebb nyeresemények vannak és különösen az, hogy a fele a kibocsájtott sorsjegyeknek — tehát minden második — nyer, az oka, hogy a nagyközönbűség minden rétege kipróbálja szo-

reenségjét. Ezer és ezer ember lett ily uton szegényből gazdaggá. Az új sorsjáték I. osztályának luzása november 18. és 20-án lesz. Tegyén szerencsekirólet és rendeljen sorsjegyet az előnyösen ismert *Kiss Károly és Társa* bank részvénytársaságnál Budapest, Kossuth Lajos-utca 13., mert pontosan és lekülsmeretesen szolgálja ki vevőit és mert „Kiss Szerencséje Nagy!”

Sok mulatságot szerez Sobók Zsigmond és Bonedek Elek gyermeklapja a „Jó Pajtás” olvasóinak, akik hétről-hétre olvashatják műlatóit kalandjait. Legutóbb egy igazi automobilistával találkoztak, attól vette a Berlin-budapesti automobilverseny hírért. Alighanem részt is fog benne venni, amilyen vállalkozó szellem, — erről majd olvashatnak valamit a Jó Pajtás kis olvasói a jövő számban. A mostani, hatodik számban kedves, szép versek vannak Endrődi Sándortól és Lampérth Gézától, keleti mese kezdődik Szöllősi Zsigmond-tól, folytatódik Bonedek Elek regénye, ugyancsak Bonedek Elek meséit is mond Farkas komáról. Vannak még mulatságos képek és cikkok, szerkesztői úzenetek, rejtvények stb. A „Jó Pajtás”-a a Franklin-Társulat adja ki, előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér. Mutatványszámokat ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.).

Epilepsziában (nehézkór) szenvedő betegek nagy érdeke fűződik azon nevezetes eseményhez, hogy a lezajlott nemzetközi orvosi kongresszus az Epilepszia gyógyítására nemzetközi Ligát alkotott, melynek közép-pontja Budapest. A betegeket azonban az érdekelheti legjobban, hogy az a gyógymód jelenti a legnagyobb haladást, melyet Szabó B. Sándor dr., Budapest, Nagykorona-utca 18. honosított meg s mely gyógymód minden betegnek rendelkezésére áll, ha e kiváló specialista orvoshoz fordul.

Osaldóni embert dílog, de nem okvetlen kell. Ha „Réthy” névre figyelünk, ugy nem esalódunk, hanem eredeti pemeteftueukorkát kapunk 60 filléért, még pedig egy kedvölt régi magyar háziszert, mely köthögés, rekedettség, hurutos bántalmak sok ezer esetében kitűnően bevált. De vigyázzon, hogy a doboz és a cukorka minden darabján rajta legyen a „Réthy” név.

Olvasóink figyelmét felhívjuk lapunkban közölt Steiner-féle hirdetésre.

A Dr. Richter-féle Liniment Caps. comp. (Horgony-Pain-Expellor) igazi, népszerű háziszoró lett, mely számos családban már év óta mindig készletben van. Hátfájás, esipő-fájdalom, fejtájs, köszvény, eszual stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkórna! minő: a kolera és hányó-hásfolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszoró eredményel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és tüvegekben: á 80 fillér, 1 kor. 40 fillér és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expellort) kérni, valamint a „Horgony” védjegyre figyelni és csak eredeti tüveget elfogadni.

Szölobirtokosainkhoz! Nagy Gábor szölobirtokos augusztus hóban felhívat intézetti a fővárosi lapokban, hogy az általa 20 év óta tenyészett Delaware faj-szölobűnek termését az idén, amidőn az ország összes szölobűtermését a betegségek majdnem teljesen lepusztították, a helyszínen tekintsek meg s gyöződjönnek meg, hogy a Delaware szölobűről tett állítások a valóságnak teljesen megfelelnek. Ezen felhívásra az ország borvidkeiről tömegesen utaztak Kőlyra, sőt egyes borvidékek 10—16 tagu küldöttséget is küldtek tanulmányozás végett. Minden látogató a helyszínen annyira el volt ragadtva, hogy nyomban nagyobb mennyiséget vásároltak, sőt egy nagybirtokos 200,000 darabra tett megrendelést. Oly sok előnye van a világhírű Delaware szölobűnek és bornak, hogy t. olvasóink saját érdekükben cselekszenek, ha meghozatják Nagy Gábor, Kőly, (Bihar m.) képes árjegyzékét, melyet ingyen és bérmentve küld.

A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a m. kir. posta részére a 1910. évben szükséges telített oszlopok szállítása nyilvános versenytárgyalás után fog bízottatni. Az írásbeli ajánlatok legkésőbb folyó évi november hó 10-dike déli 12 óráig nyújthatók be a kereskedelemügyi miniszterium segédhivatali főigazgatójához. A részletes szállítási feltételek valamint a lerakó helyeket és ezeken átadandó oszlopmentenységet és feltüntető kimutatás a m. kir. posta- és táviratigazgatóságok székhelyein lévő postakés távirda kertlenti műszaki felügyelőségekkel a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kis fénykép után készült fényképnagyítások, olajfestmények, fotoemilképek kizárólagosan olcsón és szép kivitelben kaphatók

Steiner Lajos kép- és diszmiáruüzletében Turóczszenzmártonban.

KÖZGAZDASÁG.

Tarlóbuktatás és őszi mély szántás.

A magyar gazda csak nem akarja elhinni, hogy a tarló buktatás, meg az őszi mély szántás milyen nagy termésfokozó hatással van, sőt némely vidéken annyira meg van gyöződve a nép ennek káros hatásáról, hogy egy nemrőgen megejett vidéki utam alkalmával éppen jelen voltam, mikor a cselésdég arra kérte a birtokos, hogy a nekik kiosztandó kapás földet hagyja tavaszgi tarlóban.

Ugyanezen utazásom alkalmával azonban egy másik tapasztalatot is szereztem, amelyet nem mulaszthatok el gazdatársaimmal közölni, hátha okukni fognak abból.

Két közvetlen egymás mellett fekvő alföldi gazdaságról van szó, melyeket már régebben ismerek. Mindkettő sik fekvésű, teljesen egyenlő minőségű talajjal, de egymástól lényegesen eltűt gazdálkodási móddal. A csapadék viszonyok kelletiek, hogy egyformák legyenek e két aránylag nem nagy birtokteten, mert hiszen közvetlen szomszédok. Mégis az egyiknek idei buztarésdök kat. holdanként 1165 kg., a másiké pedig csak 550 kg. volt.

Ezen nagy terméskülömbiséget tehát nem a talaj eltűrő minősége, nem a csapadékban különbség okozta, mert ilyen nem volt, hanem tisztán a gazdálkodás módjában való különbség. A nagy termést adó gazdaság már 10 év óta mindjárt aratás után lebuktatja a tarlót, ösziek alá 150 kg. szuperfoszfátot alkalmaz évről-évre, tavaszrak alá miniföldjét még öszsel 9—10 hüvelyt mélyen

Melyik jobb?

Egyszerű csukamájolajnál minden esetben jobb a SCOTT-féle EMULSIO. Jobb, mert könnyen emészthető és ennélfogva gyorsabb és erőteljesebb a hatása.

Jobb azért is,

mert szívesen veszik be azok, akik a csukamájolajat undorító jeze miatt visszaautasítják. Csakis tiszta és magasfoku lofofeni (norvégországi) csukamájolaj használata engedtetik meg a

A SCOTT-féle EMULSIO készítésére, mert csak ez a legfájlalóbb a világon.

A SCOTT-féle EMULSIO a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsio vésdrésésánál a SCOTT-féle módózer véd. Figyél — a hálót — a kérték figyelembe venni

- Nagy sirkóraktár! -
Gyászeikkéből raktár!
Sirlámpák, sirkoszoruk.
Temetkezési vállalat.

SVEHLA JÁNOS
BUTORÁRUHAZA, TEMETKEZÉSI
VALLALATA ÉS SIRKÓRAKTARA
TURÓCZSZENTMÁRTON
Szoldi és figyelmes kiszolgálás!

Valódi mahagoni és pallisander háló- és ebédőszobabutorok. A legkifűnűbb minőségű cseresznye-, folyó- és cserfa stb. matt és polírturos butorok. Saját készítettű masszív szoba- és konyhabutorok. Szőnyegek, függönyök, szabadiszek stb. tulhalmozott raktár miatt beszerzési áron

felszántja s a buza előtti növény alá minden harmadik évben istállótrágyát ad.

A kisebb termést adó gazdaság tarlóhántást sola sem eszközöl, szuperfoszfátot nem alkalmaz, őszi mély szántást nem végez, istállótrágyát is csak minden 6—8-ik évben alkalmaz.

A külömbőség oka telét a tarlóhántásban, az őszi mély szántásban s az ősziék alá rendszeresen alkalmazott szuperfoszfátban található fel, amely rendszeres munkálátokat azután meg is fizet a 615 kg. terméstudóbblet, amely a mai árak szerint körülbelül 170 korona többlet bevételt jelent kat. holdanként, semmibe sem számítva a nagyobb szántalmertést, ami pedig ma ugyancsak nem kicsinylendő értékű többlet jelent.

A tarlóhántásnak és őszi mély szántásnak roppant nagy jelentősége és fontossága van. A gyomot irtja, a talajt porhanyítja, érleli, a nedvességet oly nagy mérvben konsorválja a talajban, hogy az ilyen talajba került vötekeket a szárazság sem teheti tünkre s nyujt mindenesetre annyi nedvességet, amennyi a szuperfoszfát foszforosav tartalmának feloldására szükséges s így nem fordulhat elő, hogy a szuperfoszfát az ilyen talajban nagy termésfokozó hatását bizonyosan ki ne fejtsé.

Természtalaink fokozása céljából tehát okvetlenül alkalmazunk tarlóhántást és őszi mély szántást.

Szerkesztési felelős: Dugovich Titus.

Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár.

Kiadótulajdonos: Moskóczy Ferencné.

Felhívom ugy a nagyérdemű fogyasztóközönség, mint a t. kereskedők figyelmét a legjobban bevezetett

ECETSZESZ-GYÁRRA.

Ájlanlok nem fasavból, hanem tiszta alkohorból készült ecetet, ugy nagyban, mint kicsinyben.

Strelinger Sándor

Turóczzsentsmárton.

2448/1909. tk. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A turóczzsentsmártoni kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Turáni kölcsonös segélyző pénztár mint szövetezetnek Rántó Fekces Józsefné született Fetyko Anna elleni végrehajtási ügyében a beszercebányai kir. törvényszék területköréhez tartozó turóczzsentsmártoni kir. járásbírósg területén, Turán községben fekvő:

a) a turáni 382. számú tkjönyvben A. I. 1., 3—6. és 8—9. sorsz. alatt felvett ingatlanokból Rántó Fekces Józsefné sz. Fetyko Annát B. 9. és 14. tétel alatt $\frac{2}{3}$ részben megjelölt jutalékra 290 koronában;

b) az ottani 937. számú tkjönyvben A. I. 1—3. sorsz. alatt felvette s B. 1. tétel alatt egészen Rántó Fekces Józsefné sz. Fetyko Anna nevére irt ingatlanokra 32 koronában;

c) az ottani 938. számú tkjönyvben A. I. 1—3. sorsz. alatt felvett ingatlanokból Rántó Fekces Józsefné született Fetyko Annát B. 2. tétel alatt $\frac{1}{3}$ részben megjelölt jutalékra 4 koronában és

d) az ottani 1356. számú tkjnyben A. X. 5—7. sorsz. alatt felvett s B. 10. tétel alatt egészen Rántó Fekces Józsefné sz. Fetyko Anna nevére irt ingatlanokra 400 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi december hó 14-ik napján délelőtt 10 órakor Turán községben, a községi irodában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási ár alól is éf fog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának tíz százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni.

Az árverési feltételek a tkvi irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Turóczzsentsmárton, 1909. október 23-án.

Petrás,
kir. bírós.

Eladó
40 métermázsa 14 fajta szedett
alma

URSINY (előbb Soltész L.) cégnél
Turóczzsentsmártonban. Az eladás
csak november hó végéig tart.
Az árak a minőség szerint.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a RETHY-féle pemetefü-cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk s határozottan RETHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Egy doboz ára 60 fillér!

Kizárólag csak RETHY-félet fogadjunk el!

Aki hirdetni akar,

még pedig sikerrel, az forduljon az „ÁLTALANOS TUDÓSÍTÓ” (Leopold Gyula) hirdetési osztályához, Budapest, VII., Erzsébet körút 41., ahol hirdetések az összes létező bel- és külföldi hirdalpokban és naplárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szívd árakon eszékölnek. Több mint 200 napár kizárólagos képviselete, vidéki lapok központi hirdetési osztálya, számos hirdal kizárólagos kezelősege. Diszes újságcatalógus, képes napárjegyzék és minden felvilágosítás a t. c. hirdetőknék díjmentesen.

Páratlan szőlőfaj!

Hogy ezt bebizonyítsam, a „Delaware” szőlőről, királyi közjegyzői hitelesítéssel ellátott eredeti fénykép felvételeket készírttem.

A felvétel áll: egy darab 20 éves cseresapós kifogástalanul dusan termő tőke 32 fűt, egy darab 4 éves szálvesszős tőke 168 fűt és 11 darab egy sorban lévő 4 éves szálvesszős tőke több mint 1600 kifogástalan, egészen fűt szőlőterméssel. Ezek mind ott vettek fel, ahol pár méternyre tőke az európai oltványokon a termés négy-ötszöri permétezés dacára elpusztult, így ez az volt az, amely bebizonyította, hogy ezen fajnak terméshében permétezés nélkül semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezenkívül nagy előnye még, hogy oltani és alá a földet megforgatni nem kell, vesszője télben soha meg nem fagy, bora elsörendű és rendkívül bőtermő. Ezen a néven azonban igen sok más hitvány fajokat ádnak el, ezért aki a valódi bőtermő és legnevesebb fajj akarja megszerezni, az csak a NAGY GÁBOR-féle „DELAWARE” vesszőt vegye. A DELAWARE szőlő bővebb leírását, terméské királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit szíves kivételben, továbbá a szöveg közé nyomatot 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmú árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról és lugasültetésről is ad részletes, helyes utbaigatásokat.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, KÖLY.

posta, távdráma és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven.

„Horgony”
A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller
egy régióknak bizonyos házaszók mely már sok éva legjobh bejárásának bizonyult közönségnél, nőznél és meghűléseknél.
Figyelemre. Silány hamisítványok miatt bevasárlások óvatossá legynék és csak olyan eredeti üveget fogadjunk ol, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Tűök József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter győgyesztára az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, El sabethstrasse 6 nou. c

HÉDA B.

fűszer- és csemegekereskedése
Turócszentmárton, főter.

Peek Frean & Co. Ltd.
London teasütemények,
szőlő, barack, körte, alma
stb. gyümölcsök!

Nagy liszt- és kávéraktár!

14/1909. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nagyikindai kir. törvényszéknek 1908. évi 1549., 1547., 1548. számú végzése következtében dr. Stocker József ügyvéd által képviselt Zsombolyai népbank részvénytársaság javára 592 korona 89 fillér, 1200 korona, 1200 korona s jár. erejéig 1908. évi február hó 15-én foganatosított biztosítási végrehajtás utján lefoglalt és 5500 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: mindenféle szobabutor nyilvános árverésen eladatik.

Mely árverésnek a turócszentmártoni kir. járásbírósg 1908. évi V. l. 67/9. sz. végzése folytán 1864 kor. 95 fillér hátralékos tőkekövetelés, ennek 1909. évi március hó 1. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 7 koronában bíróság már megállapított költségek és a felülfoglaltatók követeléseai és jár. erejéig Turócszentmártonban, végrehajtást szenvedő lakásán, a Genda-féle házban leendő megtartására 1909. évi november hó 22-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Turócszentmárton, 1909. évi október hó 25-ik napján.

Goldbrunner Gyula,
kir. jbir. végrehajtó.

Egy kétszobás lakás

a KUFFLER-féle házban kiadó.
Bővebb felvilágosítás a Turócs-
megyei takarékpénztárnál kapható.

Zabszalmát

buza vagy rozsszalmát s szénát
préselt állapotban valamint ga-
bona zsupszalmát legoesebban
szállít Balányi Dezső Miskolczon.

Haltenberger Béla

Kassa

ruhafestő, vegytisztító és gőz-
mosó gyárainak képviselte:

Reisz Lipótné, Turócszentmárton.

Nagy választék női és gyermekkalapokban

Akar nőszülni? Hölgyektől (ezek kö-
zött törvénytelen gyer-
mekekkel, testi hibával stb.) 5—500,000
korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva
megfelelő férjért keresni. Csakis urak (ha
vagyonnélküliek is), akiknek komoly szán-
dékuk van és gyors házassághoz akadály
nincsen, írjanak e címre: L. Schlesinger,
Berlin 18. (Deutschland).

Meghívó

a turóczi sörfőzde részvénytársaságnak Turócszentmártonban
1909. november hó 25-én d. u. 4 órakor a turóczi kaszinóban tartandó

XVI. RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE.

Tárgyak:

1. Elnöknek ad hoc s két jegyzőkönyvnyelvitőnek választása.
 2. Zárzámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
 3. A tiszta nyereség felosztása.
 4. Két visszalépő választmányi tag helyének betöltése.
 5. A felügyelő-bizottságnak egy évre való megválasztása.
 6. Tetszés szerinti indítványok (Az indítványokat azonban a részvénytársaság alap-
szabályainak 16. §-a értelmében 24 órával előzetesen be kell jelenteni az igazgatóságnál.)
- Turócszentmárton, 1909. évi október 13-án.

Az igazgatóság.

A meghatalmazások a közgyűlés megnyitása előtt átadandók. A felügyelő-bizottság
által megvizsgált zárzámadások, ugyszintén a nyereség- és veszteség-számla, az alapsza-
bályok 29. §-a értelmében a közgyűlés előtt 8 napon át a gyár iroda helyiségeiben meg-
tekinthetők lesznek.

„KEGYELET“

TEMETKEZÉSI
VÁLLALAT ...

TURÓCSZENTMÁRTON, KUFFLER-FÉLE HÁZ
(AZ „IPARBANK“ VOLT HELYSÉGEIBEN)

Jutányos
árak!

Elvállalja a legegyszerűbb és leg-
fényesebb temetések rendezését
helyben és vidéken. — Koporsók,
koszorúk és mindenemű gyász-
cikkék óriási választékú raktára!

Jutányos
árak!

Elárusító REISZ LIPÓT
női divatkereskedő.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozó
köhögés!

Köhögés, rekedtség

s ényálkásodás ellen gyors s biztos hatásu

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kítőnő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor“ gyógyszer-tár

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztillája
hamar meggyógyított!

Kapható: Toperczer Sándor gyógyszer-tárában Turócszentmártonban és
Gazdik János gyógyszer-tárában Körmöcbányán.

TÉLI MENETREND.

A magyar királyi államvasutakon:

(Érvényes 1909. év október hó 1-től.)

Budapest—Turócszentmárton:

Gyv. ind.	reggel 7:05,	érk. délután	1:38
Szv. "	délelőtt 9:15,	" "	7:54
Gyv. "	délután 3:30,	" este	10:21
Szv. "	délután 5:55,	" reggel	4:14
Vv. "	éjjel 11:10,	" délelőtt	11:19
Vv. Jánoshegyről ind. reg.	4:47, é. reg.		7:10

Turócszentmárton—Budapest:

Gyv. ind.	reggel 5:41,	érk. délután	12:45
Szv. "	" 9:13,	" este	7:10
Gyv. "	délután 2:52,	" "	9:15
Vv. "	" 4:56,	" reggel	5:10
Szv. "	este 11:36,	" délelőtt	9:50
Jánoshegyre i. d. u.	12:03, é. d. u.		3:35

Turócszentmárton—Ruttká:

Gyv. ind.	délután 1:39,	érk. délután	1:47
Szv. "	este 7:56,	" este	8:05
Gyv. "	" 10:22,	" "	10:30
Szv. "	reggel 4:16,	" reggel	4:25
Vv. "	" 7:15,	" "	7:31
Vv. "	délelőtt 11:21,	" délelőtt	11:31

Ruttká—Turócszentmárton:

Gyv. ind.	délután 2:43,	érk. délután	2:51
Szv. "	reggel 9:02,	" reggel	9:11
Gyv. "	" 5:32,	" "	5:40
Szv. "	este 11:24,	" este	11:35
Vv. "	délután 4:43,	" délután	4:55
Vv. "	délelőtt 11:00,	" délelőtt	11:18

Budapest ny. p. u.—Zsolna:

Gyv. ind.	reggel 7:05,	érk. délután	1:33
Szv. "	" 9:20,	" este	8:30
Gyv. "	este 6:50,	" éjjel	12:24
Szv. "	" 9:20,	" reggel	7:16

Zsolna—Budapest ny. p. u.:

Gyv. ind.	éjjel 3:46,	érk. reggel	9:30
Szv. "	reggel 7:18,	" este	5:55
Gyv. "	délután 3:20,	" "	9:45
Szv. "	este 9:15,	" reggel	6:35

A os. kir. szab. Ks.-Od. vasutakon:

Kassa—Ruttká:

Szv. ind.	reggel 3:35,	érk. reggel	8:43
Szv. "	" 5:—,	" délután	12:05
Szv. "	" 7:22,	" "	2:—
Gyv. "	délután 12:05,	" "	5:26
Szv. "	" 12:35,	" este	8:07
Szv. "	" 4:00,	" "	10:39

Ruttká—Kassa:

Szv. "	" 4:42,	" délelőtt	11:40
Gyv. "	" 8:15,	" délután	3:45
Gyv. "	délután 12:29,	" "	6:14
Szv. "	" 2:30,	" este	9:15
Szv. "	" 4:10,	" éjjel	11:05
Szv. "	este 7:02,	" éjjel	1:—

Ruttká—Zsolna:

Szv. ind.	reggel 5:40,	érk. reggel	6:07
Szv. "	délután 12:28,	" délután	1:00
Szv. "	" 2:18,	" "	2:45
Gyv. "	" 5:35,	" este	5:57
Szv. "	este 8:25,	" "	8:52
Szv. "	éjjel 10:54,	" éjjel	11:20
Vv. "	délelőtt 8:53,	" délelőtt	9:18

Zsolna—Ruttká:

Szv. "	" 3:55,	" "	4:26
Szv. "	" 7:30,	" délelőtt	7:58
Gyv. "	délután 12:05,	" délután	12:27
Szv. "	délután 1:45,	" "	2:12
Szv. "	" 3:24,	" "	3:52
Szv. "	este 9:21,	" este	9:50
Szv. "	este 6:28,	" "	6:52

PATSCH KÁLMÁN DIVATÁRUHÁZA
TURÓCSZENTMÁRTON, FŐTÉR.

Ezton is van szerencsém a tisztelt közönség szíves tudomására hozni, hogy Turócszentmártonban, Főtér, a volt Kmet-féle üzlethelyiségben

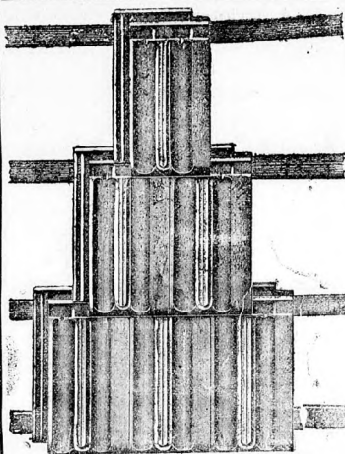
ujjonan nyitott divatáruházamban

az összes téli divatújtonságok

már kaphatók. — Dusan felhalmozott raktár: Kézimunkák, hozzávaló selymek, pamutok, északi kelmék, kongruék, stb. — Továbbá áruházamban állandóan raktáron vannak mint különlegességek: valódi „Kobrak“-cipők, Pichler- és J. Button-féle valódi angol kalapok, vászonkülönlegességek stb., stb.

A t. közönség már egyszeri vásárlásnál is meggyőződhet a szolid kiszolgálásról. — Tisztelettel:

== Patsch Kálmán. ==

Schulz Gőztéglagyarak R. T.

Szucsány (Ks.-Od. vasút)
és Turócszentmárton

gőztéglagyárai szállítanak.

Francia kettőshornyolt-, hornyolt- és hődfarku fedélcserépet, alagsóveket, nyersfalazati és idomtéglákat vízhatlan, fagyellenálló, egyenletes minőségben. Minden iparágak megfelelő chamotte és tüzálló téglákat.

Építési vállalata

szerkeszt és épít: minden alaku gyári kémenyeket, kazánbefalazásokat, tüzelesi berendezéseket jótállás mellett.

Központi iroda: Szucsány. Elárusítóhely Turócszentmártonban, Bindfeld Ármán ezégnél.

Magyar forrás! Húgyhajtó és húgysavoldó Magyar forrás!

Szultán-forrás

Nagyon kellemes, tiszta ízű, szénsavban gazdag, lithion-tartalmú ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital!

Dus Lithion-tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esteiben, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kütkézelőség és központi iroda: Igazgatóság: BUDAPEST,
== EPERJES. == IV., Ferencz József-rakpart 22. sz.

Kapható külföldön a következő városokban: Brüsszel, Páris, London, Newyork, Ostendében.
Telefon Eperjesen: 74. Telefon Budapesten: 111—93.

Vezérképviselő: Moskóczi József, Turócszentmárton.